

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Feladós szerkesztő: Somfa János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonnali az összes hir-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 208. szám.

Csütörtök, szeptember 11.

Erőlködés.

— szept. 11.

Nagy erőlködéssel dédelgeti az ellen-
zéki sajtó az új Andrassy-párt kis palán-
táját, igen terjedelmesen ad hirt a párt-
alakító törekvésekről, de e törekvések
eredményeiről aztán alig-alig számolhat
be. Ennek az oka elsősorban kétségkívül
az, hogy a közvélemény még nem ismeri
az új párt programját. Andrassy ezt a
programot olyan féltve titkolja, hogy
szinte eszébe juttatja az embernek az egy-
szeri családapát, ki gyereket azzal akarta
meglepni karácsonyra, hogy megtanít-
tatja franciául — titokban. Egyébként
azonban érthető, hogy az új párt vezére
miért késik a színvallással. Időnek előtte
ki találja derülni, hogy ez a program
voltaképpen semmit sem tartalmaz, ami
új, semmit sem, amiért a nagytömeg exta-
tikus állapotba juthatna, ami lelkes vissz-
hangra számíthatna az országban.

Nyilatkozataiban, amelyek mostanság
nagyon sűrűn hangzanak el ajkairól, azt
mondogatja az új párt vezére, hogy külön-
ös sulyt helyez a restitució in inte-
grum-ra. Alapjában véve az a látszata e
dolognak, mintha Andrassy ezt a törek-
vést azért nevezné magáénak, hogy
legalább valami legyen, ami őt a nemzeti
munkapárttól programmatikus tekintet-
ben elválassza. Mert egyébként sehogy
se tudjuk elhinni, hogy Andrassy, aki
mindenkor a böles mérséklet politikusa
volt, a restitució in integrum követelésé-

vel immár egy követ akarjon fujni azzal
az obstrukcióval, melyet nem egyszer el-
ítélt maga is és amelyről nagyon jól tudja,
hogy miként igyekezett több mint egy
évtizeden át megakasztani fontos állami
szükségletek, főleg a katonai szükségletek
kielégítését, amiből egyenest katasztrófa
származhatott volna, ha Tisza közvetlenül
a balkáni veszedelem kitörése előtt el nem
határozza magát arra az igen erőteljes
császármetszésre, amely nélkül ki tudja,
milyen bonyodalmakba sodródott volna
monarchiánk.

Annak a nagy erőlködésnek, amely-
lyel az Andrassy-párt készül, igazi célja
az, hogy a jelenlegi kormányt és pártját
elbuktassa, megsemmisítse. De minden jel
azt mutatja, hogy ez az igyekezet meddő
lesz. Mert ugyan kire és mire számít
Andrassy ebben az igyekezetben? A par-
lamentben az ő pártja egyszerűen el fog
enyészni a hatalmas munkapárti többség
mellett. Ha jól megy, lesznek Andrassyék
harmincan és arra hiába számítanak, hogy
a függetlenségi pártiak számosabban csat-
lakoznak hozzájuk, mert ezeket elvi tekin-
tetben óriási különbségek választják el
Andrassytól, sőt Justh már valósággal
nagy átokkal sújtja az új párt vezérét.

Parlamentari sikerekre tehát Andrassy
új pártjának semmi kilátása. De hát hol
keresi akkor ezt a kilátást? A királyné?
A király a legutóbbi időkben nem egyszer
mutatta ki osztentative, hogy mennyire
el van telve bizalommal a mai kormány
iránt. Vagy a közvélemény? A nagytömeg

bizonyára nem fog lelkesedésre gyulladni
az Andrassy-párt iránt, mely legnagyobb
részében magnásokból és dzsentrikből áll
és amelynek a programja se lesz tulsá-
gosan alkalmas arra, hogy a tömeget
lángra lobbantsa.

Lehet, hogy a magyar parlament az
új párttal nyerni fog egy a tulásoktól
higgadtan tartózkodó, mérsékelt és meg-
fontolt oppozíciót. De hogy ez az oppo-
zíció a munkapárt hatalmas bástyáinak
lerombolására nem lesz alkalmas, azt min-
den prófétai képesség nélkül már ma le-
het megjósolni.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás
időjárás jelentése.

Szeptember 11.

Barométer emelkedik 756.2. Délután
1.38 órákor: Hőmérő 17.2 C°. Hőmérsék-
let: maximum 10-iken 23.6 C°, min. ma
reggel 11.9 C°. Csapadék 20.1 mm. Felhő-
zet Cu6. Szélirány és erősség NW4. Jós-
lat a következő 24 órára: Szeles, hűvös,
sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása
a déli leolvastást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redu-
kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék
reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38
percig; felhőzet Ci = fűrtösfelhő, Cu = gom-
olyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő,
Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő,
Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány:
N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet.
Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen
borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy
vihár.

Korjolan.

Két férfi ült a Palace Hotel terraszán.
Az egyik alig husz-huszonegy éves
ifju, akinél azonban nagy, sötét szemei-
nek energikus villanása és vonásainak
határozott éle mindjárt elárulta, hogy már
évek óta egész férfi-számba megy.

A másik nem sokkal idősebb, de jól
ápol, rőt szakálla öregebbnek mutatta a
valóságnál.

A fekete fiu szemben ült az örökké
havas, komor hegyóriásokkal. Lelke vala-
hol azok fölött a büszke ormok fölött esa-
tangolt, amelyek olyan hatalmas tilalom-
fát állítottak a haladó ember elé, amelyet
legyőzni máig sem tudott az ember egé-
szén, legfőljebb úgy, hogy vakondok mód-
jára a gyomrát furta át.

A másik, a rőt, nem a hegyóriásokat,
hanem társának arcát kémlelte.

De az arc nem akart árulója lenni a
lélek belső viharának. Szinte szoborszerű
mozdulatlansággal bámult a Szimplon
zordon, havas fejére s csak itt-ott az arc-
izom meg-megrándulása árulta el nemcsak
az életet, de azt a vihart is, amelyet az a
fekete fiu palástolni próbált.

A rőt nyugodtan szívta hatalmas ha-
vannáját, a másik pedig kialudt cigaret-
tát szorongatott pompás két fogsora
között.

Végre is a rőt unta meg a csöndet.
Kárörvendő vagy gunyos hangon és olyan
dialektusban, amely rögtön elárulta a vér-
beli franciát, szólt társához:

— Tehát a tapasztaltak után Mon-
sieur mégse startol?

A másik nem felelt. Jobb vállának
könnyű megrándulása árulta csak el, hogy

hallja a kérdést és hogy az meg is se-
bezte. Kreol fájának hosszú, jellemző,
selymes szempillája, — amely félig el-
takarta ezt a két izzó, fekete golyót —
hirtelen kinyílt, azt a benyomást keltve,
mintha gazdája most ébredne föl.

Még mindig nem felelt. Még mindig
nem tudta, mitévő legyen ezzel a rivális-
sal, de aztán fölülkerekedett benne a hős.
A levegő végtelen birodalmának diadal-
mas hőse, az egész világtól megcsodált, a
minden nemzettől megirigyelt repülő-
király.

Aki magassági, idő- és távolsági re-
kordban játszva verte az utána törtető-
ket, aki úgy hasonlított a mellette ülő
riválisához, mint ahogy a verébhez hason-
lított a sas.

És elhatározta, hogy föltárja lelkét
ez előtt a francia előtt.

— Nem startolok. Gépem csakugyan
gyöngye ehhez a vállalkozáshoz. A félelem
nem tart vissza, azt tudja ön. A kockázat
azonban igen nagy.

— Hallgasson meg, szenyor!

— Engem egy rettenetes eskü kötelez
arra, hogy életemet könnyű játékszernek
ki ne tegyem. Amikor az egész világ uj-
jongott győzelmeimen, odaát Délameri-
kában az én nemzetem nem örült sikereim-
nek. Az én nemzetem aggodott miattok.
Minden győzelmem közelebb hozta való-
szerűségét annak a rettenetes boszunak,
amit én esküdtem tulajdon hazám ellen.
Talán tizenöt éves lehettem, amikor ártat-
lanul börtönbe vetettek odaát.

Én fogcsikorgatva türtem a gyalázat-
tot, de a börtön falai között készült
agyamban annak a gépnek a terve, amely

lyel holnap a Simplont kellene átrepül-
nöm.

Irtóztató boszut esküdtem. Hogy a
levegőt meghódítva, mint az én végtelen
birodalmam korlátlan ura harcra szállok,
hogy megtoroljam a rajtam elkövetett
gyalázatot.

— Akkor kikacagtak.

— És ma? Ma talán pár millió ember
gondol reszketve erre az újabb sikeremre,
ami után már csak az óceán meghódítása
jön.

— Az én égő sebemre gyógyulás már
az a tudat is, hogy odaát reszketve imád-
koznak kudarcoméert és hallja meg, sze-
nyor, tulajdon anyám roskad az oltár elé,
Ístent kéri, hogy inkább halva lássa sze-
retett fiát.

Mialatt a francia vetélytárs szinte ir-
tózó döbbenéssel hallgatta ennek a boszut
líhegő ifjunak szörnyű fervét, a Szimplon
alagútja felől kigyózó országuton örült
vágatással közeledett a modern ember
másik esoda alkotása, a hatalmas, a gyors-
vonatot legyőző autó.

Egyenesen a hotel előtt fékezett.
Nyomban aztán a pompás autóköpenyből
kibontakozott egy férfi. Hasonmása ennek
az ifjunak, de nálánál idősebb, akit
szébbé tett az érett ember férfias vonala.
Bátyja volt. A levegőkirály meztagadott
hazájának egyik vezérémbere.

Egyenesen öccséhez tartott, akit nagy
küzdellemmel bírt rávenni arra, hogy vele
egy terembe visszavonulva beszélhessen.

A francia ideges türelmetlenséggel
várta e váratlan jelenet fejleményeit s
vagy másfél óra mulva érte el, hogy társa
bátyjával együtt a terraszra jött.

A most érkezett férfi rendkívül szo-

— **Eljegyzés.** Borovánszky Géza eljegyezte Burget Viola kisasszonyt, Burget József nagybecskereki főgimnáziumi tanár leányát.

— **A rendkívüli megyei közgyűlés.** Mint már említettük, Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 22-ikén rendkívüli közgyűlést tart, amelyen kitüzi az őszi rendes közgyűlés határnapját s egyben elintézi a nagyszámmal összegyűlt s elintézésre váró ügyeket. A közgyűlés tárgysorozatán több mint négyszáz ügydarab szerepel, amelyek közül a jelentősebbek a következők:

Br. Harkányi kereskedelmi miniszter közli kinevezését. — A belügyminiszter felhívása az országban pusztító árvíz által károsultak segélyezése iránt. — Szilágy-, Ugocsa-, Beszterce-Naszód- és Udvarhelyvármegye alispánjainak kérelme varmegyék árvízkarosultjainak segélyezése iránt. — Zombor város határozata a honi ipar pártolása ügyében. — Nógrád- és Sárosmegyék határozatai a gyógyszer-tári jogok adományozása tárgyában. — Zemplénvm. határozata a román nemzeti-ségi bankok működésének ellensúlyozása tárgyában. — Nagybecskerek r. t. város határozata a városi szervezési szabályrendelet megváltoztatása tárgyában. — A nagybecskereki főgimnáziumi tanárok családi pótléka. — A nagybecskereki városi dijnokok családi pótléka. — A nagybecskereki vár. kézbesítők és rendőrlégénység családi pótléka. — Nagybecskerek város egy újabb kutat furat. — A Nagyikindán építendő polgári fiúiskola. — Somogyvármegye átírata a kisebb kőmives- és ácsiparosok munkakörének tárgyában. — A rendes őszi közgyűlés kitűzése. — Esküdtök lajstromát összeállító bizalmifér-fiak választása. — A községi közigazgatási tanfolyam építési költségei. — A jegyzők és segédjegyzők szabadságolásáról szóló szabályrendelet. — Nagyszentmiklós—egresi és nagyszentmiklós—marosi utnak a vicinális úthálózatba leendő felvétele. — Magyarcsérnye—töbái és magyarcsérnye—mollyfalvai utak felvétele a vicinális úthálózatba. — Nagyszentmiklós—valkányi vicinális ut ügye.

— **A kereskedőtanonciskola új rendje.** A nagybecskereki kereskedőtanonciskolában az idei tanévben új rend van. Az esti tanítás helyett ugyanis nappali tanítás lesz és pedig szerdán és szombaton d. u. 2—5 óráig, vasárnap pedig d. e. 11—12 óráig. Az iskola felügyelő-bizottsága le-szállította a folyó tanévtől kezdve a tan-

morának látszott s alig tudott szavakat találni a helyzettől követelt udvariassághoz.

A fiatalabb pedig, a levegő királya, egészen megszépülve, szinte átszellemülve állt meg a bámoló francia előtt. Szemének izzó fénye mintha megtört volna, arcának kemény vonalai mintha meggyűltek volna, amely két tünet szinte leányos szépséget adott neki.

Keményen, hátra szegzett fejjel lépett riválisa elé, kezét vállára téve mondotta neki:

— Tehát, szenyor, holnap átrepülök a havasokon.

Ezzel ott hagyta meglepett társát és nem is jött ki hangárjából reggelig.

És megtörtént.

Az egyetlen szál ember irtóztató csatában legyőzte az elemeket. A Szimplon fölött ordító rettenetes vihar tehetetlenül türte, hogy a szárnyas ember diadal-maskodjék fürgeteigin.

De a győzelem drága volt!

A hős lelke nem bírta ki az elemeknek, meg a saját lelkének szörnyű közös tusáját, diadalma helyén összeroppanva, meghibbant lélekkel szállt ki a gépből.

Csak harmadnap múlva váltotta meg kinjaitól a kegyelmes halál.

A hódoló világ pedig semmit sem tudott a kettős tragédiáról, csak két ember: a vetélytárs és a testvér . . .

És még valaki. Messze, messze, az óceánon túl egy gyászoló fiatal leány, aki talán soha sem felejtí el, hogy szerelmeséhez a bátyjától küldött levele mentette meg hazáját és ölte meg vőlegényét, a levegő hőst, a repülő-királyt.

Bükkös Kropf Ferenc.

dijat is, úgy, hogy az most évi 7 korona, amelyet két részletben is lehet fizetni. A tanszerek díját az előkészítő osztályban 40 fillérben, az I. és II-ik osztályban 1 kor. 20 fillérben, a III-ik osztályban pedig 1 K 50 fillérben állapították meg. Az iskolába a beírások szeptember 12., 13. és 15-ikén d. u. fél 6-tól 7 óráig lesznek s az előadások szeptember 17-ikén d. u. 2 órakor kezdődnek. Az iskola igazgatósága fölhívja egyben a főnököket, hogy tanoncaikat az előadás órájára pontosan küldjék el s a később jövő tanulóknak üzleti okokból való késedelmét igazolásul nem fogadják el s a főnököket ezért megbüntetik. Arra is figyelmezteti az igazgatóság a főnököket, hogy ügyeljenek arra, hogy tanoncaik tisztán és rendszeren öltözködve jöjjenek az iskolába s az ellenőrző-könyvecskét pontosan vezessék.

— **Ünnepelt tanár.** Lippáról írják lapunknak: Meleg ovációban részesítette a napokban a lippai polgárság Reimholcz Árpád felső kereskedelmi iskolai tanárt abból az alkalomból, hogy a miniszter Reimholczot a nagybecskereki áll. felső kereskedelmi iskolához áthelyezte. A lippai polgári olvasóköri, melynek Reimholcz alapítója volt, bucsulakomát rendezett tiszteletére, amelyen számos felköszöntőben méltatták Lippán kifejtett tizenöt esztendő tevékenységét, amelyvel Lippa város polgárságának osztatlan elismerését és szeretetét vívta ki. A polgári olvasóköri külön választmányi ülésen bucsuzott el Reimholcz tanártól s jegyzőkönyvileg örökölte meg érdemeit.

— **Kolerálárma.** Tegnap este a rendőrségre Szécsányról telefonjelentés érkezett, hogy az onnan Nagybecskerekre érkező vonaton egy Deliblatról, tehát kolerafertőzött vidékről jövő utas van. A rendőrség, miután ilyen koleravészés időben minden ilyenemű hirt a legnagyobb gonddal és komolysággal kezel, teljes apparátussal kivonult az állomásra, hogy a gyanus beteget leszállítsa s az esetleges fertőtlenítő intézkedést foganatosítsa. A koleragyanusnak jelentett egyén Sztojano János 29. gyalogezredbeli katona volt, akinek azonban semmi baja sem volt s így kitűnt csakhamar, hogy a hír hamis volt s a hatóságot valaki félrevezette. Mindazonáltal megfigyelés alá vették a katonát s mára már el is bocsátották. Az ennek folytán tegnap este elterjedt kolera-hír hamis volta megnyugtathat bennünket és reméljük, hogy nem is fog kelleni nyugtalanokodnunk az ázsiai rém miatt.

— **Gépeszek vizsgálja.** A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden szeptember hó 21. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony-sugárut 18.) beküldendők.

— **Halálos szunyogcsipés.** Végzetes szunyogcsipés okozta Lugoson egy fiatal diák halálát. Jorga Zénó, Jorga János takarékpénztári főkönyvelő 15 éves fia a napokban sétára ment a Temes partjára, miközben egy szunyog arcára szállott és úgy megeszte, hogy erősen megdagadt. Mire hazament oly heves fájdalmakat érzett, hogy szülei sürgősen tartották a kis diákot a lugosi közpórházba szállítani, ahol azonnal megállapították, hogy a csipés lépfenét idézett elő. Rögtön műtétet végeztek rajta, ami azonban már nem segíthetett a szerencsétlen fiun, mert a műtét után három órára kiszenvedett.

— **Tolvaj szomszédasszony.** Veld Miklós szőlőkeri lakos feljelentést tett néhány nap előtt a nagyikindai rendőrségen, hogy a lakásban egy zárt szekrényből ismeretlen tettes 240 korona készpénzt lopott el. A rendőrség hamarosan kiderítette, hogy Veldék szomszédja, Szabó Veron 30 éves elvált asszony járt vasárnap délután, míg templomban volt a ház népe, Veld Miklós házában. Szabó Veron a nyitva hagyott ablakon keresztül jutott a szobába, ott a szekrényt fölfeszítette s mivel tájékozott volt a házi viszonyok felől, hamarosan ráakadt a keresett pénzre. A tolvaj asszony azonnal vásárolgatni kezdett csipkéket, bluzokat, úgy, hogy a rendőrség már csak 110 koronát talált nála amikor letartóztatták.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beírások szintén ott eszközöltetnek.

Szept. 19. Megyei áll. vál. ülése.

22. Rendkívüli megyei közgyűlés.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Az Andrassy-párt vajudása. — Sztérényi az Andrassy-párt ellen. — Mezóssy kilépése. — Herczeg Ferenc és a koalíció.

B u d a p e s t, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A közeledő őszi politikai kampánynak első hullámverése vasárnap fog fölesapni az Andrassy-párt alakuló gyűlésével. Andrassyék mindent elkövetnek, hogy minél nagyobb politikai eseményre fújják föl a pártalakulást, de az összes ellenzéki sipok és dobok nem tudják a közönyt eloszlatni. Közben veszedelmes szakadékok is támadnak az alakuló párt gyöngye alapfalaiban, amit nagynehezen betapasztanak ugyan, de azután csakhamar újból fölszakadnak.

Az Andrassy-párt vajudása.

B u d a p e s t, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma reggelre az Andrassy-párt születése körül szorgoskodó uraknak sikerült kissé betapasztani azokat a szakadékokat, melyeken tegnap az új pártalakulás ellen függetlenség oldalán uralkodó féltékenység és méltatlanság kibuggyant. Az ország közvéleménye, mely bizalommal követi az új Tisza-korszak munkáját és az ország belviszonyainak megszilárdulása útján nap-nap után jelentkező sikereit, általában véve közönyösen szemléli ezeket a dolgokat és nem lát bennük mást, mint az ellenzék kebelében évek óta dúló egyenetlenség újabb mozzanatát, mely még a távol jövőben sem ígér az országnak semmiféle komoly hasznot. A közönyön túl pedig legfeljebb idegenkedés és ellenszenv kíséri a vasárnapra készülő pártkeresztelést, mert Andrassy-nak és Dévénynek szapora nyilatkozatai után bizonyosnak látszik, hogy az új párt nem komoly alkotmányos munkára készül, hanem kiaknázandó legujabban akvirált primadonna-repertoírját, a Dévény-ügynek valamilyen formában való fölfrissítésével és esetleg Herczeg Ferenc aradi tószájának felkavarásával próbálja magára fordítani a közfigyelmet.

Sztérényi az Andrassy-párt ellen.

B u d a p e s t, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nap eseményei közül feltűnést fog kelteni Sztérényi Józsefnek a „Brassói Lapok” című lapban közzétett nyilatkozata, mely nem mondja ugyan kifejezetten, belép-e az új pártba vagy nem, de a brassói viszonyokra vonatkoztatva azt mondja, hogy a magyarságnak nem szabadna pártpolitikát üznie és esze ágában sincsen, hogy Brassóban Andrassy-pártot megalakítani akarná, sőt ha más akarná, ő volna ellene,

mert ez az ottani magyarság egyetemes érdekeit veszélyeztetné. Engem — ugymond — Brassó sohasem választott pártállásom alapján. Így képzeli ezt a jövőre nézve is.

Mezőssy Béla kilépése a függetlenségi pártból.

Budapest szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mezőssy Béla ma levélben bejelentette Károlyi Mihály grófnak, a függetlenségi párt elnökének, hogy kilép a függetlenségi pártból s belép az Andrássy-pártba.

Herczeg Ferenc és a koalíció.

Budapest szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A volt koalíciós kormányzat vezető férfiai holnap tanácskozásra gyűlnek össze, amelyen döntenek, hogy indítsanak-e pört Herczeg Ferenc ellen ismeretes aradi tószója miatt, amelyben a koalíciós kormányzatot súlyos vádakkal illette.

A PÉNZÜGYMINISZTER A FÖLDGÁZ-SZEMLÉN.

Budapest szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Marosvásárhelyről sürgönyzik, Teleszky János pénzügyminiszter tegnap délután kíséretével odaérkezett s ma tovább ment a földgáz területre, hogy azt közvetlenül meg szemlélje.

AZ ELTÜNT PATRIARKA.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bogdanovits Luciának, az eltűnt patriarkának ma sincs semmi nyoma s már nem is remélik, hogy a patriarka holtteste megkerüljön. A patriarkának ez a nyomaveszése sok komplikációra ad majd okot, különösen az örökség kérdésében.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint ismeretes, a patriarka hátramaradt ruhadarabjaiban egy Karlovac Vinko névre szóló névjegyet találtak. Most megállapították, hogy Karlovac Vinko tényleg létezik s nyolcadik osztályú gimnáziumi tanuló Spalatóban. A fiúnak azonban aligha van része az eltűnésben, mert igen jóra való, csöndes diák, aki a patriarkát nem ismeri és sohasem beszélt vele. Karlovac Vinko azonban járt Gasteinban, ahol találkozott egy horvát fiatalemberrel, akivel névjegyet cserélt. Most ezt a horvát fiatalembert nyomozzák s az ő révén talán világosság derül a patriarka rejtélyes eltűnésébe.

ROMÁN—ORSZ FEJEDELMI NÁSZ.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, Ferdinánd román trónörökös fiával, Károly herceggel Krimbe utazik a cári családhoz, amelynek körében hat napot tölt. Károly herceg ez alkalommal eljegyzi a cári egyik leányát.

VÁLTOZÁS A DIPLOMÁCIAI KARBAN.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Fürstenberg herceg bukaresti követünk tudvalevőleg elhagyja állását, hogy egy magasabb állást foglaljon el. Ez az állás a római nagykövetség lesz s ő van kiszemelve Mérey Kajetan utódjának, akit viszont Berchtold külügyminiszter utódjaként emlegetnek. A bukaresti követ Ugron István belgrádi követ lesz, míg Belgrádba ismét magyar embert küldenek.

AZ EXSZULTÁN HALDOKLIK.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Abdul Hamid volt szultán

súlyosan megbetegedett. Állapota olyan súlyos, hogy az orvosok már lemondtak életéről.

TERJED A KOLERA.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosban a kolera meglehetősen terjed. Eddig hét betegedés fordult elő, amelyekről megállapították az ázsiai kolerát. A betegek közül ketten meghaltak. A járvány fészke a Dobozy-utca 16. számú ház, ahol nyolc kolera-gyanús megbetegedés fordult elő, amelyek közül 4 tényleg koleraeset volt. Itt egy szabómester három iskolásfia betegedett meg kolerában s egy közülük meghalt. A gyermekektől megkapta a kolerát az apa is, aki az éjszaka szintén meghalt. A hatóság a házat bezárta s az összes lakókat kiszállította a járványkórházba. Azt az iskolát, ahová a gyermekek jártak, fertőtlenítették és szintén bezárták.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Beregmegyében egyre nagyobb mértékben pusztít a kolera s eddig hatvan koleraeset fordult elő.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 828.25, Osztrák Hitel 635.75, Koronajáradék 81.35, Osztrák-Magyar Államvasut 706.25, Jelzáloghitelbank 426, Leszámitoló Bank 517, Hazai Bank 287.25, Magyar Bank 568, Kereskedelmi Bank 3740, Rimamurányi 706.50, Salgótarjáni 778, Magyar Általános Kőszénbánya 1057, Közuti Vasut 637, Villamos Vasut 363, Adria 580.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	10 93
Buza (1914. áprilisra)	11 61
Rozs (októberre)	8 11
Zab (októberre)	7 57
Tengeri (szeptemberre)	8 26
Tengeri (1914. májusra)	7 39

Nyiltér.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik mérhetlen gyászunkban részvétükkel osztottak, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Fülep György
és családja.

675—1.1

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi díszoklevelet, ilusztrációt, könyvdiszeket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklámcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál“ kiadóhivatalába intézendők. 425—x.33

Egy pár templom-ülés 600 koronáért eladó

és pedig egy férfi-ülés a középhajóban 43. szám és egy női-ülés szintén a középhajóban 15. szám.

Jónász Bertalan, Temesvár-Beiváros.

673—21

1241. Bvk. 1913. sz.

665—1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1913. évi 1486. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 258. számú végzése folytán Écskai hitelszövetkezet javára 930 korona tökekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi március hó 3. napján lefoglalt és felülfoglalt és 3640 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Óécskán 92. hsz. a. és folytatólag 100. hsz. a. leendő megtartására határidőül 1913. évi szeptember hó 26. napjának délután 3 óraja kifizetik az 1913. évi V. 258/3. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: lovak, cséplőgéprészlet, üsző, bika.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett:

Szerb Takarékpénztár 288 K, Nagybecskereki Takarékpénztár 180 K, Herczeg Emil és társa 296 K, Gyulavidéki takarékpénztár 400 K.

Nagybecskereken, 1913. évi szeptember hó 3. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál“
pol. napilap kiadóhivatala.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi május hó 1. napjától.

INDUL.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	óra perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6:21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7:10
Karlova délelőtt	10:00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11:27
Karlova—Szegedre délután	1:13
Karlova—Szeged—Budapestre este	7:18
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra délelőtt	6:25
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután	4:00
Pancsovára délelőtt	8:10
Pancsovára délután	5:40

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Módos—Temesvárra reggel	3:38
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	10:59
Antalfalvára reggel	4:30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25

ÉRKEZIK.	
Nagybecskereki pályaudvarra.	óra perc
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9:21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7:17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4:50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3:11
Szeged—Karlováról délelőtt	9:24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6:49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	9:28
Temesvár—Zsombolyáról este	6:40
Pancsováról délelőtt	8:38
Pancsováról este	7:09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Módosról reggel	6:56
Szécsányról este	8:16
Pancsováról délután	5:04
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8:23

Kerületi munkásbiztosító pénztár Nagybecskereken.

13215—913. szám.

629—3.3

Hirdetmény.

A kerületi munkásbiztosító pénztárnak folyó évi augusztus hó 17-én megtartott közgyűlése egy

hivatali székháznak

építés, esetleg vétel útján való megszerzését határozta el.

Az igazgatóságnak e tárgyban folyó évi augusztus hó 30-án tartott ülésében hozott határozata alapján a kerületi pénztár felhívja mindazokat, akik a tervbe vett hivatali székház céljaira megfelelő telekkel, esetleg kész, megfelelő épülettel rendelkeznek, hogy erre vonatkozó ajánlataikat a kerületi pénztár segédhivatalában (Martinuzzi-utca 4. sz., I. em.) a hivatalos órák alatt (d. e. 7—1 óráig) f. é. szeptember hó 15-éig nyujtsák be.

A beérkezett ajánlatok felett az igazgatóság fog dönteni. Csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyek a város központjában fekvő telekre vagy házra vonatkoznak.

Kelt Nagybecskereken, a kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1913. évi augusztus hó 30-án megtartott határozatképes üléséből.

Nagybecskerek, 1913 szeptember 1.

Godányi Zoltán s. k.,
igazgató.

Fenyves Izsó s. k.,
elnök.

Kanak község határában levő
Karakás-pusztai840 holdas
gazdaság

kastély és jókarban levő gazdasági épü-
letekkel 6 egymásután következő évre

bérbeadó.

Közelebbi feltételek megtudhatók:

Sárközy Zsigmond

segédjegyzőnél, Kanakon.

668—3.1

Hirdetmény.

672—1.1

Közhirre teszem, hogy Györgyháza község képviselőtestületének 22/913. kgy. sz. határozata alapján a községi közlegelőhöz vezető uton egy 150/150 cm. átmérőjű, sodronybetétű portlandbeton hidátjáró készítenő. Ezen munkálatok biztosítására Györgyháza hivatalos helyiségében folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 11 órakor szóbeli nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az építési költségek 1570 koronában vannak előirányozva, mely összegnek 5%-a az árlejtésen részt venni szándékozók által bántépénzben a községi pénztárnál letétmenyendezendő.

A vonatkozó terv és költségeloirányzat, valamint a vállalati feltételek Györgyházán a községi hivatalban megtekinthetők.

Kelt Györgyházán, 1913. évi szeptember hó 6-án.

Wiszt Ferenc, bír.

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

573—x.19

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár

a „Népbank“ főkönyvelője.

Több évi gyakorlattal rendelkező, kereskedelmi iskolai érettségét tett

fiatalember,

kinek naponta 2—3 óra szabad ideje van, nagyobb kereskedésben avagy vállalatnál

hajlandó könyvelni, illetve a könyvelés és az annak körébe vágó összes teendőket elvégezni.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

662—3.2

6466—1913. tkvi sz.

664—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Popov Nika végrehajthatónak Petrin Velykó végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 240 korona tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőittebe községben fekvő és a felsőittebei 576. sz. tjkvben I. 1—2. sorsz., 1070/b. és 5918/4867. hrsz. 385 □-ól beltelek s a rajta épült 555¹/_a sz. ház és 490 □-ól pótkert 879 korona, a felsőittebei 2577. sz. tjkvben + 1. sorsz., 5227—5228. hrszámu 1 hold 200 □-ól szőlő és gyümölcsösből Petrin Velykót illető fele részre 86 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1913. évi szeptember hó 25. napján délelőtt 10 órakor Felsőittebe község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bántépénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bántépénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántépénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XL. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi július hó 5. napján.

Folkusházy s. k.

kir. törvényszéki jegyző.

A Váraljai-utca 835/3. sz. alatt,
az utca legforgalmasabb helyén, egy szép
4 szobából álló,
megfelelő mellékhelyiségekkel együtt levő

lakás

amely különösen irodahelyiségnek alkalmas,
azonnal bérbeadó.

666—4.2

Bővebbet

Piking Jakab, Martinuzzi-utca 1. sz.

Torontálvármegye alispánja.

25329—913. szám.

652—3.3

Árlejtési hirdetmény.

Torontálvármegyében az 1914-ik évben
65.000, azaz hatvanötezer ebvédjegyre lesz
szükség.

Felhívom mindazon vállalkozókat, akik ezen szükséglet szállítását elnyerni óhajtják, hogy ebbeli zárt ajánlatukat f. é. október hó 10-ének déli 12 óráig nálam nyujtsák be. Az elkészett, távirati vagy utóajánlatokat és azokat, melyek a szabályoknak nem felelnek meg, figyelembe nem fogom venni.

Az ebvédjegyek hazai gyárakban, hazai anyagból, hazai munkások által kell készítenie. Az ezen hatóság előtt ösmeretlen ajánlattevők kötelesek megbízhatóságukat és szállítóképességüket kereskedelmi és iparkamarai bizonyítvánnyal igazolni.

Az ajánlati összeg 5%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a nagybecskereki kir. adóhivatalnál letendő és a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A zárt boríték kívül a következő feltűnő záradékkal látandó el:

„Ajánlat a 25329—913. alisp. szám alatt kiírt ebvédjegyek szállítására“.

Az ajánlathoz ebvédjegyminta csatolandó.

Az ebvédjegyek 1¹/₁₀ mm. nikkelezett fénylemeznek kell lenni, amelynek felírása következő: „Torontálvármegye 1914.“ és a folyószám 1—65.000-ig.

Az ebvédjegyek átfurva, vaskarikával látandók el és százanként erősen összefűzve, díjmentesen csomagolva Nagybecskerek vasuti állomásra díjmentesen szállítandók.

A szállítási határidő: 1914 január 20.

Az ajánlatok közti szabad választás jogát, esetleg új árlejtés kiírásának jogát fenntartom magamnak.

Az ajánlatnak egységárakban százanként és az egész szállítmányra egyesített összegben is kell történnie.

Az ajánlat mintáját érdeklődőknek kívánására megküldöm.

Nagybecskerek, 1913. évi szeptember hó 5-én.

Jankó s. k., alispán.

Kinizsi-utca 8. sz. alatti egyemeletes,

szép lakásokkal s a megfelelő mellékhelyiségekkel,
évi 1766 korona házbérlővel
delellemel levő

házat

kedvező feltételek mellett,
szabad kézből azonnal

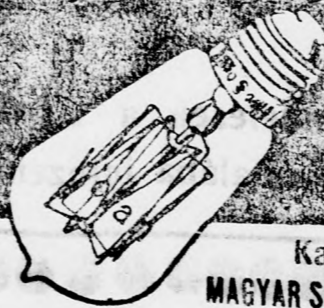
eladom

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Piking Jakab, Martinuzzi-utca 1. sz.

667 4.2

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.